

Adresseliste

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

2008/4369 ARE-NP-HL

Arkivkode:

Dato:

02.06.2008

Forsøk med utprøving av metoder for målstyrt forvaltning i verneområder

I desember 2006 ble rapporten "Handlingsplan for bærekraftig bruk, forvaltning og skjøtsel av verneområder" overlevert Miljøverndepartementet. Arbeidet ble utført av en bredt sammensatt arbeidsgruppe med deltakere fra ulike aktører. Arbeidsgruppen mente bl.a. at forvaltningen av verneområder burde styrkes vesentlig og utvikles bl.a. ved at det utvikles og tas i bruk modeller og metoder for en dynamisk og kunnskapsbasert ("adaptiv") forvaltning. Arbeidsgruppen mente at man i større grad enn i dag kunne prøve seg fram mht hvordan aktivitet virker inn på biologisk mangfold. For turisme i verneområder anbefalte arbeidsgruppen at en prøver ut konseptet "adaptiv forvaltning" i noen større verneområder ifm aktivitetsbasert turistvirksomhet som ikke krever tekniske inngrep og er "reversibel", dvs. at man ikke prøver ut tiltak som kan få uopprettelige skader på naturmiljøet. De mest sårbare naturområdene burde ikke være gjenstand for utprøving av tiltak.

Anbefalingen ble fulgt opp på departementsrådsmøte mellom Miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet i november 2007 der det ble enighet om å gjennomføre et prosjekt om adaptiv forvaltning. Arbeidet er nå igangsatt av en styringsgruppe sammensatt av Miljøverndepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Statens landbruksforvaltning og Direktoratet for naturforvaltning (DN)(deltar både i gruppa og er sekretær). Prosjektbeskrivelsen følger som vedlegg. Styringsgruppen har valgt å kalle prosjektet for "forsøk med målstyrt forvaltning" fremfor adaptiv forvaltning. Formålet med prosjektet er å få erfaringer og kunnskap om hvilke prinsipper/kriterier som skal legges til grunn ved målstyrt forvaltning av verneområder.

For å utføre arbeidet er det behov for å knytte forsøket til konkrete tiltak eller prosjekt (pilotprosjekter). Vi inviterer derfor fylkesmennene og kommuner som har delegert forvaltningsmyndighet for verneområder til å komme med forslag. Styringsgruppen tenker seg at det vil være aktuelt å prøve ut en slik forvaltningstilnærming på:

- 1) konkrete tiltak/søknader som ønskes gjennomført av privatpersoner eller virksomheter. Det er først og fremst aktuelt for aktiviteter og mindre småskala tiltak.
- 2) tiltak i regi av forvaltningsmyndighetene for verneområder for å fremme verneformålet.

Følgende kriterier er aktuelle for å velge pilotprosjekter:

1. Det er ønskelig med pilotprosjekter i både nasjonalparker og landskapsvernområder. Prosjekter som gjelder tiltak for å fremme verneformålet kan iverksettes også i andre typer verneområder.

2. Følgende typer tiltak kan være aktuelle pilotprosjekter:

Aktiviteter/tiltak i regi av private eller organisasjoner kan gjelde:

- Organiserte fotturer (brevandring, safari (f.eks. elgsafari og moskussafari) og andre guidede fotturer)
- Organiserte opplegg knyttet til jakt og fiske og oppsett av midlertidig lavvo til dette bruk
- Etablering av rasteplasser og annen småskala tilrettelegging for å oppleve attraksjoner
- Organisert kjøring med hundespann
- Omdisponering av eksisterende husvære til småskala turistformål, uten oppgradering av infrastruktur (veier, energikilder og lignende)
- Merking av skiløyper
- Aktiviteter som kiting, paragliding og rafting
- Omlegging av løyper og stier
- Tilrettelegging ved innfallsporter

Tiltak for å fremme verneformålet kan gjelde:

- Skjøtsel av tradisjonelt kulturlandskap
- Restaurering av ødelagte naturområder
- Tiltak for å fremme en art

3. Ved utvelgelse av prosjekter skal det legges vekt på å velge ut tiltak i verneområder der det foreligger relativt god kunnskap om verneverdiene.

4. Det skal ikke velges ut prosjekter i områder som er viktige som referanseområder.

5. Utprøving av én enkelt aktivitet defineres som et pilotprosjekt.

6. Tiltakene må kunne overvåkes på en så konkret måte at eventuelle effekter er målbare i løpet av den 3-årige prosjektperioden.

Styringsgruppen ønsker også å følge med på saker eller prosjekter som allerede er i gangsatt og som har elementer av slik målstyrt forvaltning i seg og som kan gi grunnlag for ytterligere erfaring. Det er derfor også ønskelig med en kort orientering om saker som kan være av interesse for arbeidet.

Vi ønsker å få forslag til aktuelle pilotprosjekter innen 4. august 2008. For mer informasjon/veiledning om arbeidet, ta kontakt med Hege Langeland (DN) før 10. juli på e-post: Hege.Langeland@dirnat.no eller tlf. 73580817.

Med hilsen

Olav Nord-Varhaug
Fung. Direktør Arealforvaltningsavdelingen

Hege Langeland

Vedlegg

- 1 Adresseliste
- 2 Prosjektbeskrivelse